

Posudek oponenta bakalářské práce

Autorka: **Veronika Ohrádková**

Název práce: **Konceptualismus ako estetický problém**

Školitel: **Mgr. Štěpán Kubalík**

Oponent: **doc. Tomáš Kulka PhD.**

Veronika Ohrádková si zvolila jako téma své bakalářské práce velmi zajímavé téma. Je to téma, které je pro filosofii umění nejen zcela centrální, ale také velmi aktuální, neboť debata, zda má či nemá tak zvané konceptuální umění nárok na prestižní titul „umění“ není dosud uzavřena. Navíc nejde pouze o tento problém, ale především o důsledky jeho možného řešení. Pokud totiž konceptuální umění uměním není, vyvstává otázka, proč je za něj považováno. Jak je možné, že prestižní ceny jako Chalupského cena pro mladé umělce nebo cena galerie Tate Modern, jsou udělovány převážně konceptuálním umělcům. Ještě zajímavější jsou otázky vyvstávající z přijetí děl konceptuálních umělců do rodiny výtvarného umění, neboť pak, vzhledem k zásadní odlišnosti konceptuálního umění od všeho, co zatím za výtvarné umění bylo považováno, je třeba buď odmítnout myšlenku, že dominance estetické funkce je nutnou podmínkou uměleckosti, anebo koncepci chápání estetické hodnoty ve výtvarném umění dramaticky revidovat.

Nebudu popisovat obsah práce (předpokládám, že tak učinil školitel práce) a přejdu rovnou k jejím kladům a nedostatkům: K nesporným kladům práce patří jak zmíněný výběr tématu, tak i vysvětlení jeho důležitosti v úvodu práce a položení stěžejních otázek, které uvažování nad tématem vyvolává. Úvod práce i následující dvě kapitoly

jsou napsány velmi dobře a po obsahové stránce jim, dle mého názoru, nelze nic podstatného vytknout. Tato část práce (zhruba její polovina) je dobře rozvržena, čtenář dostává velmi srozumitelnou a čtivou formou základní informace o pojednávaném fenoménu i o problémech které před nás staví. To bohužel neplatí o druhé polovině práce, která je značně problematická, což mne přivádí k domněnce, že pouze první část práce byla řádně konzultována.

Začnu formálními nedostatky: U většiny bibliografických poznámek není jasné, zda jde o článek nebo knihu, protože autorka buď nepoužívá kurzívu, nebo ji používá nesprávně. Na seznamu použité literatury nenajde čtenář jména autorů, o kterých Ohrádková pojednává (například jméno Beardsleyho a Dickieho nebo Dantův článek „Svět umění“), protože autorka uvádí pouze sborníky, v kterých se nacházejí. Závažnějším nedostatkem je skutečnost, že autorka téměř vůbec necituje.¹ To se bohužel týká i definic umění G. Dickieho a M. C. Beardsleyho, které jsou pouze volně parafrázovány (doplním ústně). Za problematické považuji též závěr, že Dickieho definice vylučuje konceptuální umění, protože nebere v potaz záměr umělce, zatímco Beardsleyho estetická definice umění konceptuální umění neproblematicky zahrnuje. Není to spíš naopak (doplním ústně)?

Dvě poznámky k bibliografii:

- (1) Vzhledem k tomu, že se většina práce zabývá názory zastoupenými v překladové antologii, *Co je umění: texty anglo-americké estetiky 20. století*, je s podivem, že si autorka v této knize nevšimla článku Bohdana Dziemidoka nazvaného „Spor o estetickou podstatu mění“, který se zevrubně věnuje právě tématu, který si vybrala. Je to škoda, protože Dziemidok problematiku tématu velmi dobře

¹ Jediný citát, který jsem našel je na str. 14.

mapuje, což by autorce určitě pomohlo lépe si utřídit své myšlenky a poskytlo jí určitý nadhled, který druhé polovině práce chybí.

- (2) Vzhledem k tomu, že autorka zastává stanovisko, že konceptuální umění plnohodnotným uměním skutečně je, očekával by čtenář, že bude v práci polemizovat s někým, kdo tento závěr nepřijímá. To ale v práci nenajde. Přivádí mne to obecnější výhradě: Svě vlastní závěry autorka spíše konstatuje, než aby je systematicky vyargumentovala.

Při obhajobě práce bych autorku rád požádal, aby na ilustracích 1-3 vysvětlila, jakými kritérii mají být daná díla posuzována a co je činí umělecky hodnotnými.

Hodnocení této práce známkou **dobře** navrhuji s těžkým srdcem, neboť jsem přesvědčen, že Veronika Ohrádková by mohla odevzdat práci o mnoho lepší, kdyby její druhé polovině věnovala stejnou pozornost a péči jako té první.

Tomáš Kulka